

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hóra . . . 50 K Félévre . . . 220 K
 Negyedévre . . . 110 K Egész évre . . . 440 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
 INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZÁM.

Ébredő magyarok

Az öszirózsás forradalom az abból felburjánzott proletárdiktatura sok magyar ember szeméről levette a hályogot. Az a gyalázatos szerep, amit a szégyenteljes korszakban a zsidók játszottak, a maga sivár meztelenségében mutatta meg a zsidóságot.

Ez a köztünk élő idegen faj évtizedeknek szinte észrevétlen, de annál céltudatosabb munkájával a maga kezébe kaparintott itt mindent, ami vagyont, jólétet, pozíciót, befolyást és hatalmat jelent. Fokozatosan kicsavarta a keresztyénség kezéből a kereskedelmet, az ipart; ő lett korlátlan ur a börzén, az ő zsebébe vándorolt a bankok busás haszna, ő élvezte a gyári munkások verejtékes munkájának gyümölcsét, nagyrészen neki terem a magyar paraszt-művelte föld, hatalmas sajátjával a maga faji érdekei szerint ő irányítja a közvéleményt és a hiteléletet, befurakodott az irodalom szentelt berkeibe és faji propagandája számára birtokába vette a színpadot.

S minden pozícióban, közgazdasági téren, politikában, irodalomban egy gondolat vezérelte: a zsidó faj uralma.

És a zsidó a maga erkölcsi felfogását, mely merőben ellenkezik a mi krisztusi erkölcsünkkel, bevitte magával mindenüvé. A konjunktúra mohó kizsákmányolása lett a jelszó a régi magyar kereskedővilág tisztességes polgári haszna helyett: papirtálpu bakkanosot adott jóminőségű lábbeli áraban; szédületes spekulációk színhelyévé tette a tőzsdét: a munka uzsorásává a nagybankot: kiszorolja és üzérkedés tárgyává tette hazánk apáink vérével öntözött szent földjét.

A nagy összeomlás után azt hitte, hogy már levetheti az álarcot. A proletárdiktatura már leplezetlen zsidóuralom volt.

A szédítő örvény szélén felcsudott keresztyén magyarság borzadva eszmélt rá, hogy hamis jelszavakkal félrevezetve, idegen: zsidó faji érdek szolgálatába akarták hajítani tömegerejét.

Ez a magára eszmélés, a nemzet élet-ösztöne teremtetten meg az **ébredő magyarságot**.

Az Ébredő Magyarok Egyesülete a nemzet élő lelkiismerete.

Feladata, hogy őrkdjék a közélet tisztaságán, hogy felébressze és ébren tartsa a magyar faji öntudatot, hogy uralomra juttassa a keresztyén morált, megteremtse és irányítsa a közszellemet.

Ennek a nemes, nemzetépítő élet-halál küzdelemnek elszánt harcosai jöttek el hozzánk, hogy hirdessék nekünk, hogy **jogunk van a magyar nemzeti léthez, önértékhez, magyar hazánkhoz, élni akaráshoz és feltámadáshoz!**

Szívesen köszöntjük őket.

Elfogadták a költségvetést

Julius 4-én az önálló magyar jegyintézet megkezdte működését - 12 milliárdnyi bankjegyet cseréltek ki - A százkoronások kicserélése - A Szeged alatti terület kiűritése - Interpellációk

Budapest, június 11 (MTI.) A nemzetgyűlés mai ülését feltizenegykor nyitotta meg Keleny Béla alelnök. A napirend során a nemzetgyűlés harmadik olvasásban is elfogadta az 1921 évi költségvetésről szóló törvényjavaslatot. Kihirdetés céljától felterjeszti a kormányhoz.

Ezzel a 8 órai időszakos ülés megszűnt. Ezután az elnök napirendi javaslatot tesz. A nemzetgyűlés legközelebbi ülését június 14-én tartja. Napirendre kerül a kolozsvári és pozsonyi egyetem elhelyezéséről, a m. kir. szabaddalmi hivatal elnöki és alelnöki illetményekről szóló, magyar államadósságról szóló, az államjegyek kibocsátásának ellenőrzésére megállapítandó bizottság megválasztásáról szóló törvényjavaslat.

Hegedűs Loránt pénzügyminiszter kér ezután szót. Pácz Géza május 25-én interpellációt intézett hozzá, amelyben azt kéri, hogy a pénzek kicserélése községenként vagy a községek csoportosításával történjék és hogy a hamis pénzek beváltását illetőleg azonnal hozzak valami rendeletet.

December 21-i expozémban eredetileg az volt szándékom, hogy a pénz kicserélését 5 százalék levonásával végeztetem. Később azonban, bár az állam kárára, de a közgazdaság előnyére elálltam ettől. Sikerült az államjegyek beváltását úgy keresztülvinni, hogy semmi fennakadás nem történt, sőt a valutánk határozott emelkedése látható. Ez a külföldi szakemberek által is elismert metódusnak bizonyult. Elismerem, hogy eleinte a pénz kicserélése nehézségekbe ütközött, minthogy azonban a határidőt kitölttem, lassanként megjavult a helyzet és most már beszámolhatok arról, hogy a pénz kicserélése milyen eredménnyel történt. A pénz kicserélése már be van fejezve a nagy címletekben, amely rendkívül nagy teljesítmény a nagy nehézségekhez képest.

Eddig 11 milliárd hétszáz ezer korona értékű bankjegyet cseréltek ki. Most következik a 100 koronások kicserélése. Ugy rendelkeztem, hogy minél kisebb címletek kerülnek sorra, annál több intézetet bízok meg a kicseréléssel. A 100 koronás bankjegyek kicserélése az osztrák magyar bank kétszáz fiókjában történik. A kisebb címletek igen sok bankban fognak becserelelni, természetesen ingyen. Valószínűleg július 4-én megkezdik az önálló magyar jegybankintézet a működését és éppen ezért kérem az ellenőrző bizottság megválasztását. Ez hitelünknek legnagyobb biztosítója. Nincsen titkolni való. Megvagyok győződve, hogy a magyar korona még ma sem érte el azt a nivót, amely belső értékének megfelel. A magyar pénznek továbbra is nőnie kell becsértékben.

Ezután áttértek az interpellációkra.

Schandl Károly interpellál a Szeged alatti háromszög kiűritése tárgyában. Az entente legutóbbi jegyzéke alapján világhosszá vált, hogy a Szeged alatti háromszög is Baranya sorsára jut. Egyes szerb közegek a szegedi háromszögben azt a hírt terjesztették, hogy ez véglegesen a szerb imperium alá fog jutni. Ezalatt Szeged és az ottani lakosság helyzete tartóhatatlanná vált. A Csalóköz színmagyar területének elszakítása után a Szeged vidéki demarkációs vonal kiigazítása a legsürgősebb feladata az ententének és a népszövetségnek, ha kulturát nem akar tönkretenni. Ha minden-

áron ragaszkodnak az ország déli amputálásához, sokkal inkább kínálkozik természetes határvonal gyanánt a Ferenc József és a Béga csatorna, mely ugy kulturális mint politikai tekintetben türehető határvonal, mert ezen csatorna mentén a magyar és sváb lakosság a tulajomé és az egész vidék észak felé: Budapest felé tendál. És amikor el fogják határolni politikai határokkal, amint egyszer megindul a forgalom, az egész vidék ismét Budapest felé fog tendálni.

Ugron Gábor közbeszól: Csak a Duna a természetes határvonal.

Schandl Károly: Természetes, hogy soha sem mondunk le arról, hogy a legtermészetesebb határvonal a Duna. Csak a legnagyobb elvakultság tette azt, hogy benárukent emyire szétdaraboltak. Mindenesetre arra kell törekedni, hogyha ideiglenesen történt is ez a megcsonkítás, minél több magyar embert juttassanak vissza rabságából.

A nemzetgyűlés tagjainak általános megdöbbenése közben adatokat olvas fel az ujszegedi atrocitásokról.

Ha nálunk az ottani eseteknek egy tized-része történné meg, akkor az antant az európai sajtó útján közbelépne. Akarjuk, hogy az antant vessen véget a mi népünk rabságának. A győzelmes Európa nem sietett az elnyomott népek szövetségének megalakítására. Interpellációjában kérdezi a külügyminisztert, hogy van-e tudomása arról, hogy a jugoszláv hatóságok a trianoni békeszerződés által Magyarországának ítélt Szeged alatti községekben ugy rendelkeznek be, mintha a megszállás végleges volna. Továbbá, van-e tudomása arról, hogy a községekben nemcsak szerb közigazgatást rendeznek be, de hűségükre kényszerítik az ottani embereket, jogtalan adókat szednek és a legsúlyosabb atrocitásokat üzik. Hajlandó-e megnyugtani a vidéket, hogy Baranya és Bácska ezen vidéke felszabadul. Hajlandó-e a szükséges lépéseket megtenni, hogy ez a vidék mielőbb kiűritessék. (Általános taps és éljenzés.)

Somogyi István: Azokat a magyarokat, akiknek megszállt területen birtokuk van, a megszállók mindenképp melesztálják. Ilyen Bécsben is előfordult, így Sándor Gyula, akinek összes vagyona egy ház és 8 millió kor., az osztrák hatóságok az adóját 15 millióban állapították meg. Ilyenek történnék a legutóbbi időben az utódállamokban és részint Ausztriában. Az igazságtalan és jogtalan trianoni béke ellenére is még arra is törekednek, hogy ahol egy magyar állampolgárt meg lehet fogni, azt mindenkinek joga legyen a víz alá buktatni. Azt az interpellációt intézi a miniszterelnökhöz, hogy hajlandó-e a magyar kormány a magyar állampolgárok érdekeit az utódállamok illetékeiben és törvénytelen eljárásával, intézkedéseivel szemben megvédeni, akár retorzió útján is?

Pálffy Dániel: A magyar kézműiparosságokat szenvedett a háború alatt. Azt kívánja, hogy a pénzügyintézet központ által attól az iparosságtól követelt összeget, amelynek műhelyét a kommunisták szocializálták, a független magyar bíróság állapítsa meg. Interpellációját a pénzügyminiszterhez intézi. Ezután adatokat sorol fel arra nézve, hogy egyes államépi-

Ma délután 3 órakor Ébredők nagy-gyűlése a Bikában!!

tészeti hivatalok a vállalkozások feladására épen annyi időt tűznek ki, amennyi annak megtételére teljesen elégtelen. Ezzel az eljárással egyes protekciók igen nagy előnyben részesülnek. A felsorolt esetekben a legszigorúbb fegyelmi eljárás megindítását kéri. A kereskedelemügyi miniszter ilyen értelemben válaszol és a legnagyobb szigorúságot igéri. A választ Pálffy és a Ház tudomásul vette.

Lingauer Albin: A cenzurára a kivételes helyzetre való tekintettel szükség van. Ezért követeli a cenzura megszüntetését, de oka van feltételezni, hogy a miniszterelnök elé a sajtó-cenzura kérdésében valótlan adatok kerültek. A destruktív elleni küzdelemnek az új sajtótörvény az egyedüli módja. A destruktív elleni küzdelemnek az egyetlen módja ez, amely a sajtó tisztulási folyamatát előidézheti. Példákat hoz fel arra, hogy a cenzura szabadon hagyja a destruktívok azt a módját, mely bizonyos politikuskok tekintélyének tervszerű aláásását célozza.

— Itthon nem szabad megírni egyes dolgokat, s az osztrák lapokat akadálytalanul átengedik, amelyek mindent megírják, természetesen osztrák szempontból. A szigorú határ ellenére is bejut az országba a Bécsi Magyar Ujság, a Jövő, az Ember. A központi hírszolgálatot minden pártpolitikától mentesíteni kell. A jelenlegi sajtófőnök iránt bizalommal van, Interpellációjában kérdezi a miniszterelnököt, hajlandó-e a kormány a cenzura fokozatos visszafelállításáról gondoskodni. Addig is, amíg azt befejezi, hajlandó-e gondoskodni arról, hogy a sajtóhírszolgálat érdektelensége biztosítsa? Hajlandó-e a kormány intézkedést tenni arra nézve, hogy a sajtó információs munkája terén a legális verseny biztosítsa? Hajlandó-e intézkedni továbbá a kormány, hogy a sajtónak a telefon útján való hírszolgálat akadálytalan legyen? Az interpellációt kiadják a miniszterelnöknek. Ezzel az ülés háromnegyed egy órákor véget ért. A legközelebbi ülés kedden lesz.

Kávéházi cikkek ára

I. Tejes kávé friss tejből.

Szemes kávéból készült feketekávé hozzáadásával legkevesebb 2 deciliter, 3 korona.

II. Tea.

a) Kannában legkevesebb 2 deciliter 2 korona, b) pohárban u. m. f. 1:50 korona, c) a teához a fogyasztó kívánságára kiszolgáltattott 1 cl. rum, vagy egy nyolcad citrom 1 korona.

III. Cukor.

Kockaként, vagy 5-6 gr.-ként 3 kockáig, illetőleg 16-18 gr.-ig 0:70 korona.

Fenti árak oem terjednek ki azokra az étkezési üzemekre, amelyeket az illetékes pénzügyi hatóság a fenyűzési forgalmi adóról szóló 1920 évi XVI. t. c. 3. §-ának 34. pontja értelmében fenyűzési, illetőleg különleges fenyűzési vállalatoknak minősített, de csak abban a nap vagy évszakban, melyre nézve a fenyűzési jelleg megállapított. Fenyűzési idő ezidőig az összes kávéházakban déli 12 órától záróráig, az Arany Bika éttermében egész nap.

A kávéházi cikkek ára ügyében kiadott előző rendeletek hatályukat veszítik.

Kötelezettek az érdekelt iparosok ezen árszabálynak a napilapból való kivágására és üzletükben szembeállító helyen való kifüggesztésére.

Jelen rendelet 1921 június hó 11-én lép életbe.

Árviszsgáló bizottság.

Fontos javaslatok a Ház előtt

Budapest, június 11. A keresztyén nemzeti egyesülés pártja hétfőn, folyó hó 13-án 19 órákor, a kisgazda és földmivesszéspárt 20 órákor értekezletet tartanak, amelyeken a keddi nemzetgyűlési ülésre kitűzött három javaslatot, ugymint az egyetemen áthelyezéséről, a szabadalmi bíróság státuszáról és az államadósságról szóló törvényjavaslatot fogják tárgyalni. Ezenkívül kijelölik az államadóssági ellenőrző-bizottságnak és a magyar önálló jegyhivatal felügyelő-bizottságának a nemzetgyűlés által választandó tagjait.

A békeszerződés francia kritikája

Páris, június 11. Jean Longuet a „Populaire”-ben cikket írt a trianoni békeszerződésről, melyben hangoztatja, hogy a győztes államok Középeurópát teljesen balkánizálták, mit sem törődve a gazdasági élettel és a földrajzi egységgel.

Hogy is indul az a Tisza-internátus?

A Tisza-Egyetem rektorának nyilatkozata

A Tisza István Tudományegyetem országosra szóló névavató ünnepségei után munkatársunk felkereste Pokoly József Rektor Magnificust és kérdést intézett hozzá az iránt: milyen reménységek vannak az ünnepséggel kapcsolatban és milyen reménységgel nézhet a Tisza István-Egyetem teljes kiépülése elé? A tudós rektor-professzor munkatársunk kérdésére a következőket válaszolta:

— A névavató országos ünnepség a teljes siker jegyében, méltóságteljes színvonalu keretek között folyt le, megfelelően annak az óriási kulturhivatásnak, amely a debreceni tudományegyetemre hazánk szomorú sorsában vár. Ugy a miniszterelnök, mint a kultuszminiszter ur a legmesszebbmenő jóakarattal támogatják egyetemünket nemes törekvéseiben és semmi okom sincs kételkedni abban, hogy szándékuk komoly és sikerrevezető lesz.

— Tisza István egyetemére nagy feladatok várnak, ha méltó akar lenni azokhoz a nagyszerű tradíciókhoz, amelyeket nevében homlokán hord.

— A kultuszminiszter ur határozott ígéretét bírom arra nézve, hogy az egyetem orvosi fakultása szeptemberben megkezdí működését és így teljes erővel dolgozhatik a magyar kultúra elmélyítésén. Az új tanárok kinevezése rövidesen megtörténik, s mint hallom, több pozsonyi orvosprofesszor kérni fogja Debrecenbe való áthelyezését. Az orvosképzés céljaira a már készen levő klinikai épületeket fogjuk berendezni, azonkívül pedig felhasználjuk a Bábaképezdét és a városi kórházat, amely ilyen módon megszabadul attól a szegényes állapottól, hogy gazda nélkül kúzkodjék prosperálásért. Az egyetem eddig azt az álláspontot tette magáévá, hogy amíg nem válik bizonyossá a kórház átvétele, addig nem költöhet az állam pénzéből milliókat a rettenetesen elhanyagolt állapotban levő kórházra. Most

azonban már kétségtelen, hogy át kell vennünk a kórházat és nem is késlekedünk az állam költségei folyósításával. Ugy tudom, hogy hétfőtől kezdve az egyetem költségén működik tovább a kórház. (Az orvoskari-dékan már pénteken folyósított nagyobb összeget! Szerk.) Természetes, hogy ezután az amerikai misszió által az egyetemi klinikák részére adományozott nagymennyiségű textil és egyéb szükségleti cikkeket is kifogjuk adni a kórháznak. Az orvosképzés céljaira fogjuk felhasználni végül a DEMKE épületét is, ahol a fakultás központi hivatalai nyernek elhelyezést. Az egész egyetem felépítése több évre van tervezve, a klinikai épületek azonban két év alatt teljesen átadhatók lesznek rendeltetésüknek. Minden reményünk jogosult hát arra, hogy a Tisza István Egyetem rövidesen a világ legzebb egyeteme lesz, büszkesége nemcsak Debrecennek és a Tiszántulnak, hanem az egész integer Magyarországnak!...

— A Tisza-internátusról kaphatnék valamilyen felvilágosítást, méltóságos uram?

— Azt az akciót az egyetem tudta és bejegyzése nélkül indították egyesek, akikről utólagosan, — nem tudom jó helyről-e? — azt az információkat kaptam, hogy kifülden értenek az ünnepségek rendezéséhez, de a befolyt jövedelem túl nagy részét számolják el adminisztrációs költségek címén és a jótékony célra vajmi kevés jut belőle. Attól tartok, hogy ez fog történni most is és az egyetem, meg Pékar államtitkár a többi nagyvívó szereplővel együtt voltaképpen csak köpönyegeket, akikbe egyesek takarózni akarnak. Bár helytelen lenne információ és bár alaptalan gúgogálom! Én azonban a zsákbutaság-féle církusi attrakciókat sem tartom az egyetem föléleges hivatásához méltó eszköznek. Egyébként az egész internátusi akcióval szemben tartózkodó álláspontra helyezkedem...

Debrecen város közgyűlése

Márk Endre újabb fullánkjai

Hihetetlenül csekély érdeklődés mellett folyt le szombaton délelőtt Debrecen sz. kir. város havi közgyűlése a város háza nagytanács-teremben. Alig 50-60 törvényhatósági bizottsági tag volt a teremben, amikor pontban 9 órákor Csóka Sámuel polgármesterhelyettes vezetésével bevonult oda a városi tanács. A szabadkőmíves tábor természetesen teljes felkészültséggel hangoskodott ma is és különösen a senilis dementia szomorú kórképe, Márk Endre mutogatta a „kurzus” felé mérgeskedő fullánkjait. Spiritus rektora, dr. szentpéteri Kun Béla is rugott egyet megint a keresztyén irányzatban.

A kompetencia fa

A tárgysorozat első pontja a március és április havi polgármesteri jelentés volt, melynek kapcsán Balogh István bizottsági tag szóvá tette, hogy a háztulajdonosok kompetencia fáját a tanács még mindig az 1919. évi korlátozással adja ki. Magoss György dr. tisztí főügyész kijelentette, hogy a korlátozó rendelet automatické megszűnt és már módja van a városnak a kompetencia fát korlátozás nélkül kiszolgáltatni.

Márk első kirohanása

Márk Endre kifogásolja, hogy a tárgysorozatban nem szerepel az általa javasolt Tiszá- emlékmű felállításának ügye. Tisza nevének mindenki tisztelettel adózik, akár kurzusos, akár nem. (Felkiáltások: Nincs kurzus!) Felvilágosítást kér az ügy állásáról.

Vargha Elemér tb. főjegyző kijelenti, hogy kiadták az illető referensnek, most a számvevőszéknél van s még e hónapban rákerül a sor.

Ráday Gedeon leiratban értesítette a várost belügyminiszterrel történt kinevezéséről. A közgyűlés egyhangulag elhatározta, hogy a belügyminisztert a ráváró feladatok teljesítésében, a magyar nemzet és különösen a konszolidáció érdekében kifejtendő munkásságában hazafias eréllyel támogatja s erről őt feliratilag értesíti.

Front a belügyminiszter ellen

Az emlékezetes december 22-iki, Hubert

Ottó főispán elleni bizalmatlansági határozat a belügyminiszter most v. isszaküldte azzal, hogy a határozat alapjául az szolgált, hogy a főügyész ellen indított fe gyelmi eljárást a főispán hibás értesítésének tudták be. Mivel pedig elődje nem a főispán előterjesztésére, hanem a kir. ügyészség kérésére rendelte el a fegyelmi vizsgálatot, a határozat tárgyi alapját veszítette és mint téves feltevésből kiinduló: hatálytalan. A tanács javasolja, hogy a leiratot vegyék tudomásul.

Dr. Tervey Tamás: Ez a kérdés a jog- és pénzügyi bizottság előtt már behatóan tárgyalatott, még a fegyelmi iratokat is elővették és azt a levelet kutatták, amely állítólag a bizalmatlansági határozat alapjául szolgált. Ilyen levél nem volt és aincs. Én, mint aki ez ügyben a fegyelmi vizsgálatot folytattam, tanusítom, hogy ily levél nekem kiadva nem lett, már pedig azt nem, tétélezhetem fel, hogy a közgazdasági bizottság ne adott volna ki egy ügyszó tartozó iratot. A kir. ügyészség airtata pedig azért nincs meg, mert azt az eljárás során a belügyminiszter felkivánta. A jog- és pénzügyi bizottság ülésén kétségtelenné vált, hogy a bizalmatlansági határozat téves információ alapján alapult. Az erre vonatkozó indítvány tehát tévedés, — vagy pedig félrevezetés akart lenni. Ez utóbbit nem akarom feltételezni. A közgyűlés tehát csakis tévedésből, az indítványozó személye iránti bizalomból szavazta meg azt a határozatot, amelynek meghozatalához a törvények és szabályrendeletek alapján joga sem lett volna, mert a kormány kiküldöttjével szemben teljesen indifferens. Azért szükséges itt a tévedést leszögezni, hogy határozataink komolyságát megóvjuk.

Dr. szentpéteri Kun Béla mindenekelőtt arra mutat rá, hogy a bizalom vagy bizalmatlanság egy a kormány exponensével, mint akár magával a kormánnyal szemben is kifejezhető, ezért Tervvy állítását visszautasítja. A levélről az a felfogása, hogy az olyan tartalma, hogy bizalmatlanságot nem provokálhat. Ezt azért

szavazták meg csaknem egyhangulag, mert a főispánnak módjában lett volna informálni a belügyminisztert egy kiváló főtisztviselő ügyéről, akivel szemben a tapintatos eljárás jogosult lett volna.

A főispán ezt nem tette s ezzel oly mulasztást követett el, mely nem egyezik a közgyűlés bizalmával és meggyőződésével. A belügyminiszternek joga van tudomásunkra hozni, hogy nem volt jogunk és okunk bizalmatlanságot szavazni, ezért javasolja, hogy annak hangoztatása mellett, hogy a bizalom és bizalmatlanság kérdésének nyilvánításához a bizottsági tagoknak joga van, a közgyűlés térjen napirendre az ügy felett.

Márk Endre természetesen csatlakozik a Kun Béla javaslatához és kijelenti, hogy az teszi a legrosszabb szolgálatot a főispáni tisztelet viselő urnak, aki ezt a kérdést feszegeti. Különben is azt hitte, hogy ezen a közgyűlésen az ő nevével már nem fog találkozni. Ez után a bevezetés után azt igyekszik bizonyítani, hogy Hubert főispán résztvett a tanácsköztársaság üdvözlésében.

Elnök: Ez nem tartozik a tárgyhoz! (Nagy zaj.)

Márk Endre: Mielőtt hozzájárulna Kun Béla javaslatához, tiltakozik az ellen, hogy bárki félre lett volna vezetve, mert ez sokkal magasabb intelligenciájú tarsaság, mintsem ilyet el tudnának vele tévedésből követelni.

Szent-Királyi Tivadar visszautasítja azt a vádat, hogy a főispán bármiféle üdvözlő-irat szerkesztésében részt vett volna. (Zaj.)

Elnök: Csendet kérek!

Ezután az elnök elrendeli a szavazást, melynek eredményeképpen Kun Béla javaslatát elfogadják és a leirat felett napirendre térnek.

A tiszti főügyészeg

A belügyminiszter leirt a városhoz, hogy mivel dr. **Debrecezy** Barnának a főügyési állásra való behelyettesítése megszűnt, az ez ellen hozott határozat felülbírálatát nem igényel és tárgytalan. Különben is **Debrecezy** Barna dr. oly határozatok hozatalánál, hol részéről összeférhetetlenség esete forgott volna fenn, nem működött közre. A leiratot tudomásul veszik.

Átiratok

Ezután gyors ütemben tárgyalják le a többi ügyet. A városi pótilletéket a belügyminiszter leiratára az eddigi 4 százalékról másfél százalékra csökkentették, Pestmegye átiratát az általános munkakötelezettség-törvénybeiktatásáról, Somogy megyéét az adózás terén mutatkozó aránytalanságok megszüntetéséről és Csongrád megyéét a fiók-telepes vállalatok adózásáról hasonló szellemű feliratokkal támogatják. Kecskemét város és Somogy megye feliratai a gabonaforgalom szabaddá tételéről és a gabonaváltásról a közlekedési miniszter rendeletét folytán tárgytalanná váltak, de felírtak a nemzeti gyűléshez, hogy az ipari munkásokra és köztisztviselőkre vonatkozó élelmezési kedvezményeket a magán tisztviselőkre és kereskedelmi alkalmazottakra is terjessze ki. Budapest és Vas megye átiratait Nyugat-magyarországi elszakítása ügyében szintén támogatják.

A kőmives-munkák ügye

A városháza és a Csokonai-színház homlokzatának ismeretes javítási ügyében hosszú vita fejlődött ki. Három fellebbezés is érkezett be a versenytárgyalás eredménye ellen, amelyeket az előterjesztés elutasítani kért.

Ritter Ignác több ízben is szölt az ügyhöz, melyet szakszerű szempontból bíralt, **Terve** Tamás rámutatott arra, hogy a jog- és pénzügyi bizottság is megállapította az elkövetett szabálytalanságokat, **Azél** Géza főmérnök is elismerte, hogy a versenytárgyalás feltételei szabálytalanul voltak kiállítva, mindezek ellenére azonban a fellebbezéseket elutasították s így **Ritter** Ignác megállapítása szerint egy veszedelmes precedenst alkottak a jövőre nézve.

Ütügök

Hosszu és meddő vitát folytattak az Észak-magyarországi Kőbánya Társulattól a burkolati kőanyag biztosítására kötött szerződés ügyében is, végül elhatározták, hogy a szerződésben kikötik a vároz árellenőrző jogát és a költségek fedezésére 2 millió 200 ezer korona belkörü kölcsönt vesznek jel.

Ezzel kapcsolatosan ifj. **Balogh** István indítványára átírnak az államépítészeti-hivatalhoz, hogy a városi utak folytatását képező állami utakat javíttassa ki. Az 1921. évi közúti költséget 1 millió 147 ezer koronában állapították meg, ami megfelel 8 és fél százalékos pótdadónak.

Bizottságok kiegészítése

A gazdasági épület-beruházások és javítások költségelölirányzatának elbírálására és a munkák ellenőrzésére **Erdődy** Lajost és **Pálffy** Józsefet küldték ki.

A népnevelési bizottságba rendes tagokul **Hatvany** Lajos református, **Pólszky** Adolf evangélikus, **Plesa** Ferenc r. kath. **Kursinszky** László gör. kath. **Almási** Miksa orth. izr. és **Weinberger** Mór statusqus izr. tanítókat választották be.

A közkórházi-bizottságot **Leitner** Adolf, **Mihalovics** Jenő, **Pálffy** Gábor és **Tóth** Emil tagokkal egészítették ki, a zeneiskolai-bizottságban a Zeneegylet által igénybe nem vett helyeket **Jakucs** István, **Tüdős** Kálmán és **Steinfeld** István új tagokkal töltötték be.

A Közalkalmazottak Házépítő Szövetkezete kedvezményes áru házépítésre alkalmas területet kért a várostól. A tanács előterjesztésére a kérelmet elutasították.

Elvetett indítvány

Márk Endréektől származott az az indítvány, hogy a közgyűlés irjon fel az üresedésben levő polgármesteri és két tanácsnoki állás betöltésének engedélyezése végett a belügyminiszterhez s a feliratot küldöttséggel is támogassa. A városi tanács azonban javasolta, hogy az indítvány felett térjenek napirendre, mert az egyenes ellentétben áll az 1920. évi VII. t. cikkel. Ez ugyanis a tisztviselői mandátumokat meghosszabbította és kimondta, hogy csak az életbeléptetésétől fogva megüresedett állások tölthetők be választás után. Erre pedig anélkül sincs semmi szükség, mert a szervezeti szabályrendelet értelmében a polgármesternek állandó helyettese van s ez a teendőket el is látja ép úgy, mint már évek óta a két rangidős aljegyző a tanácsnoki teendőket. A közgyűlés a tanácsi javaslatot elfogadta.

Kiseb ügyek

Ezután elhatározták, hogy a Piac-utcai passagét Dobozy-átjáróra keresztelik, megszavazták a Honvédelmi alapa 5 ezer koronát, a Nyukosz debreceni fiókjának ugyanannyit.

A Gazdasági Egyesület által a Hortobágyon e hó 22-én tartandó állatdíjazás céljaira 50 ezer koronát szavaztak meg azzal, hogy ez összegből 20 ezer koronát magyarfajta lovak, 30 ezer koronát pedig magyarfajta szarvasmarhák, juhok és birkák jutalmazására fordítsanak.

A Stühmer-féle cukorkagyár ügyében nagy jogi és gazdasági vita után végül is 23 szóval 9 ellen elhatározták, hogy a gőzcukorkagyár telkét 1 millió koronáért a Stühmer-cégnak eladják.

Ekkor már alig néhány bizottsági tag lézengett a teremben, akik természetesen elutasították a Keresztény Nemzeti Liga kérelmét a hírlapárúsító bódék engedélyezése ügyében, ugyszintén **Koros** Sándor fellebbezését is a városi alkalmazottak ruhával való ellátása tárgyában.

Osak **Ekly** hangoskodott még, hogy: — „Nagyon jól tette a tanács, hogy elutasította; auslugs-goj volt!” — s ezzel a méla akkorddal aztán 1 órakor véget is ért a közgyűlés a tárgysorozat mind a 76 pontjának letárgyalása után.

Az új költségvetés

Budapest, június 11. A most megszávozott költségvetés a lejárt költségvetési évre szölt. Az új költségvetést **Hegedüs** Lóránt pénzügyminiszter június hó 20-án fogja a parlamentnek betérjeszteni. Ez a régi költségvetések mintájára füzetekben az összes személyi és dologi kiadásokat teljes részletességgel tárja elő, beható indokolással együtt. Államháztartásunk rendjének illetén kiépítése által az ország pénzügyi konszolidációja erőteljes lépéssel halad előre.

Pedlow kapitány Debrecenben

A jövő hónapban újra amerikai pamutot szötki Mrs. Thompson

Tegnap délelött dr. **Balogh** Sándor polgármesteri titkár értesítést kapott, hogy **Pedlow** kapitány az amerikai vörös-kereszt misszió vezetője 11 órakor autón városunkba jön a célból, hogy az itteni Vörös-Kereszt Egyesület orvosfőnökével tárgyalásokat folytasson az amerikaiak által megindított magyar gyermekmentési-akció ügyében.

Pedlow kapitány segédtisztje és két amerikai vörös-kereszt orvos kíséretében 11 óra után pár perccel valóban meg is érkezett és fölkereste **Csóka** Sámuel h. polgármestert, akivel hosszabb megbeszélést folytatott.

Munkatársunknak sikerült beszélgetést eszközözlni **Pedlow** kapitánnyal, aki elmondotta, hogy dr. **Hervay** orvosfőnök, a párisi Vörös-Kereszt agilis tagja az amerikai Vörös-Kereszttel együtt egy magyar gyermekmentési akciót indított a vidék nagyobb városaiban. A kellő előkészületek megtételére járják be most ezeket a városokat. Az általános segélyezés ügye — mondotta a kapitány — ezzel ugyan redukálódik, de a gyermekmentést így kellő keretek közé lehet majd állítani. Erre nagy szükség van, mert az az általános impresszióm, hogy a vidéken jelentékeny számú segélyezésre szorult gyermek van.

Elmondotta még **Pedlow** kapitány, hogy **Mrs. Thompson** úgy, mint tavaly, az idén is kellő mennyiségű pamutot és gyapjufonalat fog kiosztani **Mrs. Shompson** ugyan most a megfeszített munka következtében betegeskedik, de néhány hét múlva ismét Debrecenben lesz, hogy folytassa áldásos munkáját.

Munkatársunk a Városházától elkísérte **Pedlow** kapitányt a körletparancsnoksághoz, ahová autója számára ment benzint beszerezni. Utközben is a legnagyobb szeretet hangján emlékezett meg a szinylődő magyar gyermekekről, akiknek érdekében annyit fáradozik.

Az amerikai vendégek a kórházak és árvaházak meglátogatása után délben a Bikában megebédeltek s ebéd után autójukon visszatértek a fővárosba.

Az orosz kommunizmus csödjé

Amsterdam, június 11. Washingtoni kábeljelentés szerint az amerikai kormány jegyzéket kapott a szovjet-államtól, melyben a tanácskormány azt közli, hogy kénytelen volt alapelveit módosítani.

Koppenhága, június 11. Az orosz kormány rendeletet fog kibocsátani, mely az ipari és pénzügyi vállalatok üzemeinek bérbeadásáról szöli. Ez a rendelet szükségképeni következménye Lenin azon intézkedésének, mely által a parasztbirtokokat felmentette a kötött kereskedelem alól. A nacionalizmus ez által erős rést ütött a gazdasági téren is a szovjetrendszeren.

Az ifjusági tornaverseny vándordíja Készül a debreceni hölgyek selymzástlója

A június 19-én megtartandó ifjusági tornaverseny egyik legszebb pontja lesz a versenyen győztes tanítvány megjutalmazása. Amelyik intézet a legtöbb pontot szerzi a versenyen, mint vándordíjat, egy gyönyörű selymzástlót fog kapni a debreceni hölgyektől. A verseny rendező bizottsága ugyanis felkérte **Fráter** Erzsébetet, a Jótékony Nőegylet minden szépért lelkesülő, kiváló elnöknőjét, hogy a helybeli hölgytársadalom részéről egy ilyen zászló elkészítését vállalja magára s ezzel olyan versenydíjat juttasson a debreceni diákoknak, melyért igazán érdemes lesz minden képességüket kifejteni. **Fráter** Erzsébet kész örömmel vállalta a szép feladatot s bár az idő nagyon rövid, a zászló a versenynapjára kész is lesz. A régi kuruc standárok mintájára fehér selyemből készül, piros-fehérszöld háromszögekkel keretelve. Egyik oldalán Magyarország címere a négy folyó és hármas halommal. A másik oldalán ez a jelmondat: „Egész Magyarországért élünk és halunk.” A zászló költsége mintegy hatvenc koronát tesz ki. A gyűjtés már folyik. A rendező bizottság felkéri Debrecen város közönségét, hogy most, amikor a saját fiai ügyességének, derekasságának jutalmazásáról van szó, ne sajnálja a szép célra áldozatát meghozni. Adományok **Fráter** Erzsébet nőegyleti elnöknő (Kossuth-u. 36.), vagy **Csűrös** Ferenc kultúratanácsnok, az akció megindítója kezébe juttandók. (Városháza, emelet 23. sz.)

NAPI HÍRLEK

A sorok között

akar hangulatot csinálni a liberális lap, amikor a nekik fájó témáról ír. A mozi-éngedélyek reviziójába nehezen törődnek bele a zsidók, mert nemcsak a prima üzletet sajnálják, hanem teljesen tisztában vannak azzal is, hogy a mozival mennyire lehet befolyásolni az alacsonyabb műveltségű néposztály lelkiét és gondolkodását. Hangulatot akar kelteni a helybeli Az Est vagy Világ (ahogy tetszik) amikor szöveget tesz, hogy a hadirokkantak nem kaptak mozi engedélyt. A belügyminiszter helyes és erélyes intézkedését akarja ellenszenvenné tenni, mert a zsidó esaládi részvénytársaság kezéből kivett négy mozgósínházat.

... Megnyugtattuk most egyszerre a rokkantakért dobogó hő zsidó szívét. A hadirokkantokról illően gondoskodott a belügyminiszter: nem egy mozit juttatott nekik, hanem minden moziengedélyest kötelezett arra, hogy negyven százalékban hadigondozottat alkalmazzon.

— **Egyházi közgyűlés.** Az ág. ev. egyház ma délelőtt 11 órakor rendkívüli közgyűlést tart. Tárnya: az 1921. évre készített egyházi adó tárgyalása. Az adózók szíves megjelenését kéri — Az egyháztanács.

— **Kérelem Debrecen keresztyén társadalmához.** Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga a keresztyén és nemzeti szellemnek a vidék népében való felelőssége, ébrentartása és ápolása céljából szükségesnek tartja egyéb eszközök mellett azt is, hogy a kulturhelyektől távol élő lakosság a keresztyén és nemzeti eszmét hirdető lapokhoz juthasson. E cél megvalósítása végett fordul a ker. társadalomhoz és kéri, hogy átolvasott ker. és nemzeti szellemű egy helybeli, mint fővárosi lap példányokat lehetőleg hetenként összegyűjtve dr. Pórszász Károly főtájkárhoz (Darabos-utca 17.) vagy dr. Gájdásy János titkárhoz (Széchenyi-u. 19.) délelőtt 9—12 és délután 3—6 óra között eljuttatni sziveskedjenek.

— **Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga felkéri tagjait,** hogy az Ébredő Magyarok Egyesületének ma délután 3 órakor a Bika nagytermében tartandó közgyűlésén minél nagyobb számban megjelenjen sziveskedjenek. **Az Elnökség.**

— **Az iparostanonc iskola igazgatósága** a Vkm. rendelete alapján ezúton tudatja az érdekelte munkaadókkal, hogy folyó hó 12-én, azaz vasárnap pontban 10 órakor tartandó ifjúsági ünnepélyen minden tanuló köteles megjelenni. Ez ünnepségen való részvételre a m. t. munkaadók is tisztelettel felkértenek.

— **A Baross-Szövetség** ez évi rendes közgyűlése ma délelőtt 10 órakor lesz a Kereskedő Társulat dísztermében (Piace-u. 8. sz., I. em.) Este 9 órakor az Angol Királynő-szálló éttermében társas összejövetel lesz, melyen a szövetség barátain, tagjain és hozzátartozóikon kívül részt vesznek a budapesti Baross-Szövetség kiküldöttei is.

— **Az elcsesélt bőrönd.** Tegnap délután báró Arenschöldt Károly kapitány feljelentést tett a rendőrségen, hogy a tegnap délutáni pesti vonattal Debrecenbe érkező, bőröndjét kieserélték. A bőröndben többnyire katonai holmik vannak, mintegy 50 ezer korona értékben, úgy, hogy azokat civil ember aligha tudja használni. A rendőrség nyomozza a bőrönd elcsesérlőit.

— **A Debreceni Patronage-Egyesület rendkívüli közgyűlése.** A Debreceni Patronage-Egyesület a gyermekvédelemmel kapcsolatos nagyfontosságú intézkedések; szervezeti szabályainak a nagy cél érdekében való kibővítése és a mai viszonyoknak megfelelő módosítása tárgyában ma vasárnap délelőtt fél 12 órakor a városháza közgyűlési termében rendkívüli közgyűlést tart, melyre úgy az egyesület tagjainak, valamint a gyermekvédelem iránt érdeklődő nemes emberbarátoknak a figyelmét ezúton is felhívjuk.

— **„Record“ Autóforgalmi vállalat személyfuvarozása folyó hó 19-én, vasárnap indul meg.**

— **Nyomdász multság.** Julius hó 3-án nagyszabású kabaré-délután rendeznek a debreceni nyomdászok a Margit-fürdő dísztermében. Kabaré után zárórág tartó táncmultság lesz. Ugy a kabaré, valamint a táncmultság sikere érdekében lázas tevékenységgel dolgozik a rendezőség, kik fáradságot nem kímélve igyekeznek a megjelentek szórakozásáról gondoskodni. A kabarén ismert jó szereplők fognak fellépni. A multság tiszta jövedelme a munkanélküliek segélyezésére lesz fordítva s tekintve a nemes célt, a közönség pártfogását kéri.

— **„Record“ Autóforgalmi vállalat személyfuvarozása folyó hó 19-én, vasárnap indul meg.**

— **Eltűnt leány.** Tegnap a késő esti órákban Fux Mártonné, Csapó-utca 71. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy 13 éves leánya tegnap délből kiment a Nagyerdőre és azóta még nem ment haza. A rendőrség körözi.

— **Keresztyénszociális szervezkedés.** A debreceni villamos-vasút társaság alkalmazottai tegnap este alakították meg keresztyénszocialista szakszervezetüket. Az alakuló gyűlésen, amely a Salétrom-utcai rendező-állomáson tartották, megjelent Budaváry László nemzetgyűlési képviselő is, aki Horváth Kálmán megnyitói szavai után lelkes és nagyhatású beszédben fejtegette ki a szociáldemokrácia és a keresztyénszociálistizmus közötti különbséget. Ezután megválasztották a vezetőséget, melynek elnöke Pospischi Dezső lett.

— **Eltűnt leány.** Tegnap délután Sándor Hona, aki valami kihágási ügyből kifolyólag a rendőrségi fogdában volt lecsukva, eddig ismeretlen körülmények közt megmérgezte magát. Sándor Honát bevitték a kórházba, ahol gyomormosást eszközölték rajta. Tettének oka ismeretlen.

— **Tomschinsky Minnie és Harry** világhírű hegedű és zongora művészek 15-én a Zenedében tartják hangversenyüket. Jegyek Gárdos könyvesboltjában.

— **Személyautóforgalom Debreczenben.** Városunk egyik igen agilis tagja, Moys Zoltán mernök „Record“ Autóforgalmi vállalat, Debreczen Timár-u. 38. sz. a. céggel alapította meg vállalatát a személyforgalom gyors és tökéletes leonyolítása érdekében. Üzemét f. hó 19-én, vasárnap kezdi meg. Az autók egy a helyi, mint a vidéki forgalomban (éjjel-nappal) állandóan a közönség rendelkezésére állanak meglegelőn olcsó díjtételek mellett. Turáknál vagy kirándulásoknál a vállalat teljes személyi és anyagi biztonsági garanciát vállal. Megrendelések nappal a Tiszántúli pénzváltóbank Csapó-u. 19. sz. a. helyiségében (Telefon 566.) éjjel Timár-u. 38. sz. a. (Telefon 498.) eszközölhetők. A vállalat autogaragét olaj és benzín állomást is létesített.

— **Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetének közleménye:** Ertesítjük a kedvezményes ellátásban részesülő összes közszolgálatban levő alkalmazottakat, hogy félévi leltározás miatt június 25-étől kezdve a kedvezményes árú blokkolását beszüntetjük. Figyelmeztetünk mindenkit, hogy járandóságát eddig megvezetményes elosztó helyeinken vegye át, mert június 25-ike után még az addig leblokkolt árukat sem tudjuk többé kiadni.

— **A Rose nyelviskola a Nagyerdőn,** A nagy hősségre való tekintettel a Rose nyelviskola a Nagyerdőn (III. sz. városi villa) tartja előadásait. A június 15-én, illetve július 1-én meginduló nyári tanfolyamokra (felhők és gyermekek) reggel 8—10-ig Széchenyi utca 42. este 5—8-ig a fenti villában lehet jelentkezni.

— **Női ruhaszabászati tanfolyamot** nyit rövid idő múlva városunkban Szász Péterné Kispestről.

— **Mi Önnek a baja?** Idegesség, szívbaj, vérszegénység, reuma, köszvény vagy női bajok ellen biztos gyógyulást nyerhet a Margit-fürdő részvénytársaság vizgyógyintézetében.

— **Ifj. Schaff János táncintézetében** a Royalban az új tanfolyam iparos és kereskedő ifjak részére már megkezdődött. Felvétel még van. E hó 12-én, vasárnap nagy táncestély. Belépődíj 9 kor. és a vigalmi adó.

— **Tánciskola** a csapókerthi olvasó-körben már megkezdődött. Beiratást még elfogadok. Tisztelettel ifj. Schaff János.

— **Vizsgai hangverseny.** Tegnap este a városi zenedében vizsgai növendék-hangverseny volt. A növendékek közül különösen nagy sikert aratott Bozsó Julia, aki zongorán meglepő készséggel interpretálta Beethoven Szent Ferenc legendáját. A hegedűszakos növendékek közül különösen említésre méltók Erdélyi Imre és Vargha Lajos növendékek, akiket megtapsolt a szép számmal egybegyűlt közönség.

— **Óraszámok 24 óras beosztással** kaphatók, darabonként 5 koronáért a Hadrói irodájában, Szent Anna-utca 12. szám alatt. Viszonteladónak árengedmény. A jövedelem 30%-a a hadirokkantak javára fordítatik.

Művészet.

Az Ébredő Magyarok szombat esti műsoros estéje

Tegnap 19 órakor a MÁV. műhely színjátszó termében mindenképen sikerült műsoros estélyt rendezett az ÉME közlekedési osztálya. Az estélyt Horváth Károlynak, az ÉME budapesti csoportja ügyvezető igazgatójának lelkes előjáró beszéde nyitotta meg. Utána Pálinka István, az Opera tagja Puccini Siciliana-áriáját és magyar dalokat interpretált színezett izmos hangjával, osztatlan tetszés mellett, ugyannyira, hogy 4—5-ször kitalapolta és ujrátapta a hatalmas termet színültig betöltő közönség. Utána dr. C. Illéry András v. miniszter beszélt. Hatalmas, nagy koncepciójú beszéde során ismerette az ÉME magasztos céljait, majd beszédét a nemzeti Hiszekegy szavaival fejezte be a közönség lelkes ovációja mellett. Ezután Zsámboky Miklós esellő- és Mikuscsák István zongoraművészek számaait tapsolta a közönség, mely után M. Némethy Ella, az Operaház tagja Lavotta dalából énekelt gyönyörű hangján. A közönség nem győzött a gyönyörtől betelni és négyezer-ötször ismételtette a művésznőt. Műsor után barátságos bankett volt, mely után a késő éjszakai órákban oszlott szét az egybegyűlt díszes sereg egy mindenképen sikerült estély szép emlékével.

— **„Record“ Autóforgalmi vállalat személyfuvarozása folyó hó 19-én, vasárnap indul meg.**

Közeledni akarnak a csehek

Budapest június 11. Vorafcsik, a budapesti cseh gazdasági delegáció vezetője kijelentette, hogy a cseh köztársaságnak a konszolidáció és a helyreállítás a célja. A cseh delegáció munkája is erre irányul és reméli, hogy magyar részről is lehetővé tesznek oly megállapodásokat, melyek mindkét ország érdekeit szolgálják.

Orosz mozgolódás

Bukarest, június 11. Az utóbbi napokban bolsevik bandák több ízben megkísérelték a Dnyeszteren való átkelést, de ebben az oláh vámőrök mindannyiszor megakadályozták őket.

SPORT.

— **Az Erdélyi Menekült Sport Egyesülete** ma délután fél 4 órakor tartja első országos atlétikai versenyét a DTE nagyerdői sport telepén. A verseny iránt a sport körökben igen nagy érdeklődés mutatkozik, mivel több budapesti országos bajnok méri össze erejét Erdély és Keletmagyarország bajnokaival. Versenyszámok: 1. 100 m. siktutás, előfutám. 2. Discosdobás, ifjúsági. 3. Magasugrás, 4. 100 m. siktutás. Döntőfutám. 5. Súlydobás. 6. 200 m. siktutás. Ifjúsági. 7. Távolugrás. 8. 3000 m. siktutás, előnyv. 9. Gerelyvetés. 10. 100, 200, 400, 300 m. staféta futás. Ifjúsági. 11. Rudugrás. Előnyverseny. 12. 400 m. siktutás, Előnyverseny. 13. Discosdobás. 14. Magasugrás. Ifjúsági előnyverseny. 15. 200, 400, 800, 290 m. staféta. Indulnak: Budapesti (budai) Torna Egylet, Ferencvárosi Torna Club, Műegyetemi Athletikai és Football Club, DMOVE, DTE, DEAC, NyTVE, HTE, HAC stb. országos bajnokok részvételével. Helyárak: Páholy 4 személyre 80 kor. Korzölés 10 kor. Tribünülés 15 kor. Állóhely 5 kor. Diák, sport, katonajegy 3 kor. Villamos közlekedés, buffet, fedett tribün. Jegyek előre válthatók Bódog László cukrázdájában, A verseny minden időben megtartatik.

— **DV80-DKASE.** Ma mérkőzik e két csapat d. u. 5 órakor az ügletéri pályán. A döntést jelenti e mérkőzés a bajnokságban, mert amennyiben a szimpatikus vasutas csapat győzne, úgy a bajnokság első helyét ezzel biztosította, mert a DEAC a NyTVE és megsemmisített DKASE meccsén valam lyikén bizonyos, hogy nem fog győzni, hanem valahol eldöntetlen ér el s így a második esetleg harmadik helyet kell megelégednie. A DKASE szintén legerősebb csapatát állítja ki, hogy győzelem esetén rivális lehessen az első diért.

A debreceni postahivatal politikai megbízottja a vádlottak padján

Kerekes Sándor posta- és távirtdai segéd-előnök még a múlt év folyamán hatóság és hatósági közegek elleni erőszak, azonkívül igazgatás büntette miatt 5 évi börtönrre ítélték el. Az általános amnesztia-rendelet kibocsátásakor Kerekes újrafelvétel iránti kérvényt adott be és az ez év február 12-én megtartott újrafelvételi tárgyalás alkalmával Kerekest 2 évi börtönrre ítélte a királyi törvényszék. Ezen ítélet ellen úgy az ügyész, mint a védő semmiségi panasszal élt és így tegnap délelőtt tartotta meg a kir. törvényszék hármas tanácsa Kerekes bűnügyében a harmadik tárgyalást.

A vádat dr. Kádár István kir. ügyész képviselte. A tárgyalást Szuhanyi Andor elnök fél 10 órakor nyitotta meg.

Az első tanu, Hajdu Mária berettyóújfalui postakiadónő igen kedvezően vallott.

Az elnök felolvassa ezután a másik tanu, dr. Csáth Béla postaigazgatónak az előbbi tárgyaláson tett vallomását, mely szerint Kerekest jóra való, becsületes, használható embernek ismerte. A forradalom őt is felszínre dobta. Szolnokonál Kerekes két ízben is megemeltette a postai alkalmazottakat a vörös hadseregbe való besorozástól.

Szita Gyula tanu nem tudja, hogy Kerekes a munkástanács tagja lett volna. Kerekes politikai megbízott volt.

A következő tanuk: Rozgonyi Jenő és Frank Zoltán postatisztek kedvező vallomásokat tettek, hasonlóképen Hajdu Antal is, aki elmondja még, hogy a vádlott neki több ízben panaszkodott, hogy Czómor és Sáróy-Szabó vörös parancsnokok őt több ízben terrorizálták. Bornyi Lajos vallomása során elmondta, hogy Kerekes több ízben leakart tisztaságáról mondani.

Gerő Ábrahám, Kis József és Varga Lajos után Spós Gyula postafőnök kihallgatása következett. Ezek a legutóbbi tárgyaláson tett tanuvallomásaikat megerősítették.

Ezután Vági István kihallgatása következett. Vági István jelenleg a törvényszéki fogház lakója. Szuronyos börtönrre kíséretében lép az elnök elé. Vallomása során elmondja, hogy Kerekes nem mint politikai megbízott volt kirendelve, hanem mint szakember vezette a debreceni postát. Ha ő nem vállalta volna a posta vezetését, az akkori viszonyok mellett más vállalta volna. Kerekes főnökeinek, valamint kartársainak egyenes kívánságára lett megbízva a debreceni 1. és 2. számú posta vezetésével.

Ezután dr. Lefkó Vilmos lép be a terembe, ugyancsak szuronyos kíséretében és megteszi tanuvallomását. Sőt bele akar keverni egy vasuti mérnököt is a dologba, akinek saját megjegyzése szerint is „kellemetlen lenne, ha a nevét emlitené”.

Ezek után az elnök felolvassa több, az ügygyel kapcsolatos hivatalos iratot és a bizonyítási eljárást befejezte.

Dr. Kádár István királyi ügyész kijelentette, hogy az ez év február 12-én tett indítványát mindenben fenntartja.

A védőbeszéd elhangzása után a vádlott szólalt meg. Elmondja, hogy sose politizált, hanem parancsra dolgozott. Több ízben ott akarta hagyni hivatalát, de a körülmények nem voltak kedvezők. Elmondta, hogy szakember, mert 14 éves kora óta a postát szolgálta, a háboru alatt pedig Belgrádban a titkos haditávirtdánál teljesített szolgálatot. Kérte, hogy a bírak igazságos ítéletet mondjanak felette.

Rövid tanácskozás után Szuhanyi Andor elnök kihirdette az ítéletet: a királyi törvényszék Kerekes Sándort hatóság és hatósági közegek elleni erőszak büntetésében bűnösnek mondta ki és 2 évi börtönrre és 5 évi hivatalvesztésre ítélte. A büntetésből 1 évet és 6 hónapot kitöltöttnek vett. Az ügyész az ítéletben megnyugodott, a vádlott semmiségi panasszal élt.

KÖZGAZDASÁG

Hajdumegye állatállománya

A gazdasági felügyelő jelentése

Surgóth Jenő m. kir. gazdasági főfelügyelőnek a földművelésügyi miniszterhez benyújtott jelentéséből közöljük az alábbi adatokat.

A tavaszi haszonállat összeírás befejezést nyert Hajdúvármegyében s ha a folyó évi eredményt összehasonlítjuk a múlt évi eredménnyel, örömmel állapíthatjuk meg, hogy minden egyes állatnemenél elég jelentős növekedés állott elő.

A szarvasmarha állomány gyarapodása 7222 darab, azaz 18,8 százalék. Jelenleg van 38,385 db. 1920-ban volt 31, 63 db.

A lóállomány 16,711 db. a múlt évi 15,524 darabhoz szemben, tehát a növekedés 1187 db., azaz 7,1 százalék.

A sertés állomány az összeírásakor 67,016 db. volt. A múlt évi 46,985 darabhoz arányítva 20,031 db. többletet tüntet fel, vagyis 29,8 százalékot.

A juh állomány a múlt évi 31,999 darabhoz szemben 39,348 db. Tehát a növekedés 7349 db., vagyis 18,3 százalék.

Sajnos azonban — ha a jelenlegi állapotot a háboru előtti (1914. évi) idővel hasonlítjuk össze, minden egyes állatnemenél jelentékeny fogyás áll fent, így a juh állomány kevesebb 47,824 darabban (54,9 százalék.) A ló 6995 darabban (29,5 százalék.) A szarvasmarha és sertés állományánál azonban már nincs oly lényeges eltérés és ezek megközelítik a háboru előtti létszámot. A szarvasmarha állomány azonban így is még mindig 3320 darabban (7,9 százalék), a sertés 3814 darabban (5,3 százalék) kevesebb, mint 1914-ben volt.

Fenti statisztikai adatokból is láthatjuk, hogy a szarvasmarha- és sertésenyésztés a közeljövőben teljesen ki fogja heverni a háboru, vörösek és oláhok által okozott pusztításokat. Azonban a szarvasmarha állomány minőségében igen gyenge és megromlott. A köztenyésztésben használt s az ország első tenyésztéseiből beszerzett apaállatokat az oláh megszállók a legtöbb helyen elrabolták és így még pár év kell hozzá, hogy ismét elsőrendű anyaggal pótolható legyen.

A piros-tarka mindinkább tért hódít a magyar fajtavál szemben. 1920-ban volt 20,308 db. magyar és 10,855 db. piros-tarka és egyéb fajta, az idén van 22,760 db. magyar, 15,625 db. piros-tarka.

Ugy a magyar, valamint a piros-tarka tenyésztésére nézve is a további degenerálódást meg kell akadályoznunk épúgy, mint a kevésbé értékes korcsok tudatos szaporítását.

Nemcsak a legelők szaporítására, de azok jókarbantartására és följavítására is nagy gondot kell fordítanunk és a szántóföldi takarmány termelés átszervezésére nagy súlyt kell helyeznünk. Általában a közlegelők igen el vannak hanyagolva.

A juhtenyésztés a vármegyében nem vonható tulajdonképen a köztenyésztés fogalma alá, azonban gondoskodás fog történni, hogy a juhtartó gazdáknak módjuk legyen állatállományuknak nemesítésére és javítására. Igen nagyfontosságú esemény a debreceni juhtartó gazdák kezdeményezésére a Hangya által Debrecenben a folyó hó folyamán tartandó országos gyapjuvásár (aukcio).

Az előmunkálatok folyamatba tételre arra nézve, hogy Hajdúvármegyében a megszüntetett tejszövetkezet működését mielőbb megkezdhesse.

A jelentés megemlíti, hogy a vármegyében köztenyésztés céljaira a folyó költségvetési évben a m. kir. gazd. felügyelőség 27 darab tenyészbikát és 56 darab tenyészsertést osztott ki 1,486,500 korona értékben. A községek és közbirtokosságok 283150 korona államsegélyben részesültek.

Végül bejelenti, hogy Debrecen sz. kir. város állattenyésztéséről jelentését csak később lesz módjában fölterjeszteni, miután a folyó évre vonatkozó adatokat a város még nem dolgoztatta fel.

Terméskilátások a debreceni határban

A terméskilátások a város határában a csapadéokban szegény tél és tavasz közetkeztében meglehetősen rosszak.

Buza, mely tavasszal jónak mutatkozott, a szárazság folytán ritka, mivel megfelelő sarjút nem tudott hozni. Gyenge középtermés várható, ha baj nem éri.

Rozs a szemfejlődés alkalmával csapadék híján a nagy melegektől sokat szenvedett; sok az üres kalász. Gyenge termés várható.

Az árpa és zab helyenkint jó, különösen a korai vetések, de bizony sok helyen találni levágott árpákat, melyek a nagy melegen megsemmisültek. Tavasz apró magban átlagban türehető középtermés várható.

A kapásnövények az utolsó nagyobb eső óta szemlátomást szépen fejlődnek.

Széna az egész határban alig termelt, a rendek nagyon vékonyak, úgy hogy széna dolgában a gazdának bizony fő a feje. Csak az a reménye maradt meg, hogy kedvező esőzések mellett esetleg némi sarjuszénát lehet majd használni.

Cséplésre a gazdák magánjárógéppel kilenc, húzatással nyolc, nyolc és fél percentre szerződtek.

A kivándorlási híjának ellen

Az előjáróság felhívása

Az amerikai bankárok és hajójegygyűnők által visszavándorló honosaink mellé adott kísérők üzemei és visszaélései, valamint a kivándorlásra csábító ügynökök működésének megakadályozása tárgyában 12001—921. B. M. számú körrendelet alapján a következőket közlöm:

Amerikában letelepedett magyar bankárok és ügynökök, hivatkozással az európai bizonytalan vasuti közlekedésre a Magyarországra visszavándorlókat csoportokba gyűjtötték, s ezen csoportok mellé kísérőket adtak, természetesen ezen szolgálatukért az illető csoporttól magas díjakat szedtek. Azonban bebizonyosodott, hogy a szedett díjakért semmit sem tettek, s más céljuk nem volt, mint az utasokat megszarolni. Sőt már voltak olyanok is, akik egyik másik Amerikában levő magyar honosnak Magyarországon lakó rokonait, hozzátartozóit meglátogatták azon címen, hogy Amerikában levő rokonaiik kijövetelüket kívánja és még az utlevél ügyben is eljárta, csak azért, hogy újabb áldozatokat kerítsenek a megszarolásra.

Azért figyelmeztetem a lakosságot, de különösen az Amerikában kivándorolni készülőket, hogy tartózkodjanak minden e fajta ügynököktől és ha ilyen irányú működést kifejező akaró egyének itt tartózkodásáról tudnak, arról minden esetben a rendőrhatalóságnál haladéktalanul tegyenek jelentést.

Debrecen 1921 június 7.

Rostás István sk.
városi előjáróság vezetője.

MINDEN ÖNTUDATOS MAGYAR EMBER CSAK KERESZTYÉN LAPOT OLVAS!

Csurka „KEGYELET” Temetkezési Vállalat

Debrecen Kossuth-u. 8. szám. (Képcsőnségélyző épület) Telefon 351.

Ajánlja dusan felszerelt temetkezési vállalatát a n. é. gyászoló felek becses rendelkezésére a legolcsóbb áron.

Diszes gyászokcsik. Elsőrendű felszerelés. Saját lovak

Rühkenőcs, Kreolin, Kénvirág, Káliszappan és mindenféle fertőtlenítő szerek

„Radikál” patkányirtó szerstb.

Telefon 14-80. legolcsóbban szereshetők be. Telefon 14-80

Korzó Drogueria Debrecen, Piac-utca 42. sz.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR:

Vasárnap d. u. mérsékelt helyárrakkal: A postásfiú és a huga.
Vasárnap este bérletszünetben: Az erdész leány.

Hétfőn A (58) bérletben: Az erdész leány.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

A postásfiú és a huga kiváló bohózatnak másfél felvonása a nézőtérre játszódik le. A közönség az egész délutánt átneveti, mert a darabban annyi humor, annyi jókedv van. Jegyek már csak mérsékelt számban válthatók.

Komlóssy Emma, Székely Gyula és Lajos Dénes ma vasárnap délelőtt 11 órakor fellépnek az Apollóban. Megnyitó előadáson dr. Tankó Béla egyetemi tanár megnyitó beszédet mond. Bemutatásra kerül Székelyország filmen és vetített képeken. Komlóssy Emma és Székely Gyula irridenta és székely dalokat énekelnek. Jegylovétel fél 10-től az Apolló pénztáránál.

Holnap hétfőn az Erdélyi Magyar Szövetség előadásai az Apollóban d. u. 3 és 5 órakor az iskolák 7 és 9 órakor az iskolák 7 és 9 órakor a nagyközönség részére, Komlóssy Emma és Székely Gyula és Lajos Dénes minden előadáson fellépnek.

Az Id-gen amerikai Kow-boy kalandor történetét öt felvonásban ma utoljára az Apollóban. Előadások 3, 5, 7 és 9-kor.

Ég és föld között. Kém történetét öt felvonásban ma utoljára az Urániában. Előadások 3, 5, 7 és 9-kor.

Az Ördög komédiája dráma 5 felvonásban bemutatja ma vasárnap az Arany Bika mozi 3, 5, 7 és 9-kor.

Rose nyelviskola

Nagyerdőn.

Felhívás. A m. kir. földművelésügyi miniszterium szolgálati ügyköréhez tartozó államrendészeti tisztviselők (tényleges szolgálatban álló, nyugdíjazott és elhalt erdőtisztviselők, erdészeti tanárok, erdészeti mérnökök, kincstári erdészeti orvosok, erdészámvevőségi tisztviselők, irrodatisztek) mindkét nembeli gyermekei illetőleg árvái részére az államerdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyező alaptól az 1921-1922 tanévben kiosztható segélyek adományozására irányuló kérvények szabályszerű bélyeggel ellátva, legkésőbb 1921 évi július hó 8-ig, „Az államerdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyező alap intéző bizottságához” (Budapest, V. Zoltán u. 18. szám) küldendők be. Az érdekeltek közelebbi tájékoztatást a debreceni m. kir. állami erdőhivatalnál (Nagyerdő 12) a hivatalos órák alatt szerezhetnek. — Szabó min. tanácsos hiv. főnök h.

A tőzsde

Budapesti magánforgalom. Jun. 11. Dollár 252, Lei 883, Sokol 853, Bécsi kifizetés 38 és fél, Dinár 665, Napoleon 835, Angol font 940, Lira 1200, Francia frank 1960, Svájci frank 42 és fél.

Zürichi zároltőzsde jun. 11. (MFL) Berlin 870.80, Holland 195.75, New York 595, London 2225, Páris 4725, Milánó 2825, Brüsszel 4660, Kopenhága 101.75, Stockholm 131.50, Krisztiania 8675, Madrid 7534, Buenos-Aires 182, Prága 830, Budapest 237 1/2, Zágráb 410.—, Bukarest 930, Varsó 50, Bécs 130.00, Osztrák leibélyeg 95.

Sertesjelentés. Jun. 11. Felhajtás 600 drb. Várlás nem volt mert az eladók magas árt követeltek, vevő pedig nem jelentkezett. Árak: 54-61, kivételesen fordultak elő. Zsir 67-68, szalonna 58-60.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legolcsódrágábban vesz **Simon György** DEBRECEN, Kossuth-u. 11.

DEBRECENI Kalapgyár
SZÉPÍTŐKÖZSÉG
Női és férfi kalap megrendelés és készítése gyorsan és pontosan készíttetnek
PIAC-U. 63. SZ.

Apró hirdetések.

Eladó

Szabolcsvármegye Rohod község határában 100 drb merinói anyabirka. Kujbus Mihály Rohod.

Molykár ellen

szörme és tárházak megrögzött és legnagyobb biztonságban fertőtlenít KÖVÁRY és ALT-MANN Piac-utca 42.

200-300

holdas birtokot keresek haszonbérbe. Cim a kiadó hivata ban.

Koros Sándor

lártszabó Beletábor Piac-u. 68. saját készített elegáns férfi öltönyök kaphatók.

Német nyelvet

tanít magánháznál órákat ad kezdőknek is, a legjobb és legkönnyebb módszer szerint Délutáni correptálás. Siposs. Rakovszky-u. 13.

Köváry és Altmann

szőrme és tárházak megrögzött és legnagyobb biztonságban fertőtlenít KÖVÁRY és ALT-MANN Piac-utca 42.

Jókarban lévő

békebeli minőségű keveset használt szakett öltöny jutányosan eladó. Cim a kiadóhivatalban

Rikkancsok

felvételnek fix fizetés és jutalékkal a kiadóhivatalunkban

Makulatura 5t kilós tételekben kapható lapunk kiadóhivatalában.

Forgács István

műorás
Bádogos-u.

Kaucióképes

üzletkezelő és egy valószínű felvételük Hungária gőzmű Páterfia-u. 4.

Bélyegzőgyár és vésőintézet

PAULÓ I.
Batthyányi-utca 22.
Telefon 1365.

Egy

Johnston kévektős arató-gép eladó Veres uetza 4.

AGILIS

fiatal ember állandó alkalmazást nyerhet fix fizetés és jutalék mellett. — Ajánlatok „Agilis” jellegre a kiadóba adandók.

Kifutó

fiú felvételük lapunk kiadóhivatalában. Jelentkezni lehet a hivatalos órák alatt

Bütorozott

szobát keresek lehetőleg teljes ellátással. Közel valamelyik villamos megálló. Megkereséseket jaron... ere kérek.

Halál eset alkalmával bárki meggyőződhet a GEBAUER KAROLY ÉS TARSA

legrégbben fennálló temetkezési vállalat olismert legolcsóbb áraitól és lelkiismeretes kiszolgálásáról. Közalkalmazottak és menekülteknek nagy árendedmény. Üzlet: Kossuth-u. 2. (Városháza) Telefon nappal 103. Éjjel 60.

Nyilttér

MŰLÉP

kilogrammonként 400.— K
És minden mehészeti felszerelés (Boconádi rendszerű kaptárak) legjutányosabban kapható

HORTOSÁGYVIDÉKI MÉHESZETI K. T.
Debrecen, Apaffy-u. 22. sz., mint BÖGZŐNÁDI MÉHESZETE Ujpest, képviselése

Földek

tanyás és tanya nélküli

Házak

beköltözhető lakásokkal

Szőlők

azonnal átvehető

Nyarálók

a legszebb helyeken

Telepeken

házhelyek és házak leszállított árak mellett nagy választékban vannak eladásra feladva

Böszörményi László

bankbizományi és ingatlanforgalmi irodájában Debrecen, Miklós-u. 7.

BÁRTFA gyógyfürdő

megnyit! Hires forrásai ismét könnyen elérhetők, elsőrendű ellátás, — teljes pensio 40 K-tól feljebb. Kasino. Tekintettel a nagy érdeklődésre, szobarendelés táviratilag ajánlatos. Visum, pénztartalást vonatkozólag felvilágosítással szolgál. Menetjegyiroda fürdőosztálya Budapest V., Vigadó-tér 1. — Kérjen prospektust!

Eladó

a Károly Ferenc József-uton egy adományos, most épült modern családi ház, van benne 3 szoba, előszoba, fürdőszoba, konyha, kamara, az egész alatt pince, vízvezeték, villanyvilágítás, esaternázás. — Területe 200 négyszögöl vétel esetén 10 napon belül beköltözhető.

Alkalmi vétel. Olcsó ár.

Böszörményi László

bankbizományi és ingatlanforgalmi irodája, Debrecen, Miklós-u. 7.

Örösi tanúsítvány rendszer fenntartása.

Közélelmezési Miniszter ur 16798 számú rendelete szerint az örösi tanúsítvány rendszer a malmokkal folyamatba tett tárgyalásoktól teljesen függetlenül továbbra is érvényben marad mindaddig, amíg az rendeleti uton nem hatálytalanított. Ennélfogva tanúsítvány nélkül örösltetni szigorú büntetés terhe mellett senkinek sem szabad.

Debrecen, 1921 jun. 11.

Közélelmezési ügyosztály

Gyász esetek alkalmával forduljon bizalommal FEHÉRTÓI BÉLA temetkezési intézetéhez

DÉGENFELD-TÉR 4. SZÁM (Saját ház.)

Hol temetések a leggyorsabbtól a legdiszesebb kivitelig személyes felügyelet mellett a legolcsóbb napi árban eszközölhetők. Telefon nappal 11-85., éjjel 10-91.

Követeljemindenütt

GERŐ ÜZEM GYIPÓ-GAF készítményeit védjeggyel

Ha nem kapna kereskedőnél, úgy forduljon közvetlenül

Gerő Adolf Fia cég-Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 4.

Cipőüzem: Budapest, I. Beresényi-u. 10. Nagybani osztály: Budapest, V., Akadémia-utca 6.

DEGEN KIFIZETÉSEK

DEVIZÁK, CSEKKEK

TŐZSDEI MEGBIZÁSOK

PÉNZVÁLTÓ ÜZLET

DEBRECEN, PIAC-U 67.

(Frohner szállóda) Telefon 407.

A Magyarországi Zsidóságról

A magyarországi zsidók statisztikája című nagyérdők 0-0 és aktuális mű 0-0

Irta: ifj. Wessprémy Kálmán

Ára 24 korona.

Vidőkre postán 26 korona.

Kapható lapunk kiadóhivatalában Piac-utca 59.

Mezőgazdasági pálinka kiisztása.

Mindazon kistermelők, akik mezőgazdasági munkásaik pálinka szükségletére hatósági kiutalást szándékoznak igénybe venni, f. évi június hó 13-tól kezdődőleg a Csapó-u. 15. sz. a. lisztirodában jelentkezzenek, ahol szántóterületük nagyságának megfelelőleg utalványt fognak kapni. Egy liter 40 fokos pálinka ára 57 korona.

Debrecen, 1921. június hó 10.

Közélelmezési ügyosztály.

Szénagyűjtőt, szállózuzót és borsajtót

legjobb minőségben és előnyös áron szállít a

Debreceni Mezőgazdasági Gépgyár Részvénytársaság.